

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/218505,O-gen-Stanislawie-Maczku-mowimy-w-Chorwacji-Zagrzeb-13-14-maja-2025.html>
27.02.2026, 01:57

[Następny](#)

[Powrót](#)

O gen. Stanisławie Maczku mówimy w Chorwacji – Zagrzeb, 13 -14 maja 2025

13.05.2025

[gen. Stanisław Maczek](#)

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie na Festiwalu Historycznym KlioFest w Zagrzebiu zaprezentował postać gen. Stanisława Maczka – generała dywizji Wojska Polskiego, prekursora polskiej broni pancernej, kawalera Orderu Orła Białego.

W wydarzeniu uczestniczył wśród zaproszonych gości Ivan Anušić wicepremier, Minister Obrony Republiki Chorwacji, ambasador RP w Zagrzebiu Paweł Czerwiński.

W Bibliotece Narodowej i Uniwersyteckiej w Zagrzebiu dr hab. Dariusz Iwaneczko, dyrektor rzeszowskiego IPN powitał w języku chorwackim uczestników wydarzenia, a dr Marcin Bukała, naczelnik Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej zaprezentował wystawę zatytułowaną „Stanisław Maczek”, która została przetłumaczona na język chorwacki. Podczas spotkania zaproszeni goście oraz uczestnicy otrzymali broszurę w języku chorwackim przygotowaną na to wydarzenie, która zawiera treści prezentowanych referatów.

Predavanje Dariusza Iwaneczka i Mirosława Surdeja

O generalu Stanisławu Maczku

*Predavanje na poljskom jeziku,
uz brošuru prevedenu na hrvatski*

Srijeda, 14. svibnja 2025. od 11.00 do 11.45 sati
POZORNICA II.

Nacionalna i sveučilišna knjižnica,
Hrvatske bratske zajednice 4, Zagreb

FESTIVAL POVIJESTI

Elementarna wystawa biograficzna poświęcona gen. Stanisławowi Maczkowi przedstawia dowódcę 1. Dywizji Pancerniej, który należy do grona najbardziej rozpoznawalnych w kraju i za granicą dowódców Polskich Sił Zbrojnych w czasie II wojny światowej. Jego osobowość i zdolności dowódcze zjednywały mu uznanie i szacunek przełożonych, współpracowników i podkomendnych, budując legendę „Bacy” – wymagającego dowódcy o otwartym sercu.

W jubileuszowej publikacji z okazji setnych urodzin generała, jego kolega i następca na stanowisku dowódcy 1. Dywizji Pancerniej, gen. Klemens Rudnicki napisał: „Maczek nigdy nie walczył o swoją sławę, czy swoje honory, nigdy nie sięgał po buławę hetmańską, a jednak wraz ze swoją Dywizją przeszedł do historii i legendy prawego żołnierza polskiego”. Zmarł w Edynburgu

dwa lata później, 11 grudnia 1994 r., a jego doczesne szczątki złożono wśród żołnierzy 1. Dywizji Pancernej na Polskim Honorowym Cmentarzu Wojskowym w Bredzie.

Gen. broni Stanisław Maczek przyszedł na świat w Szczercu pod Lwowem w 1892 r. Uczestniczył w I wojnie światowej, wojnie z Ukraińcami i wojnie polsko-bolszewickiej. W odrodzonej Rzeczypospolitej rozpoczął karierę oficera zawodowego. Uczestniczył w walkach z Niemcami od pierwszych godzin wybuchu II wojny światowej, jako dowódca 10. Brygady Kawalerii. Utworzona na Wyspach Brytyjskich 1. Dywizja Pancerna uczestniczyła w krwawych walkach we Francji w 1944 r. oraz wyzwolaniu miast flandryjskich w Belgii i Holandii. Była jedyną jednostką PSZ, która zakończyła szlak bojowy na terytorium Niemiec w 1945 r.

Autor wystawy: Ryszard Mozgol

Recenzja: dr Piotr Chmielowiec, dr hab. Filip Musiał

Koncepcja graficzna serii: Paulina Żak

Skład: Aleksandra Korol-Chudy

Korekta: Monika Rosenbaum

Tłumaczenie na j. chorwacki: na zlecenie IPN Oddział w Rzeszowie

W wystawie wykorzystano zdjęcia i materiały: Narodowego Archiwum Cyfrowego, Wojskowego Biura Historycznego im. gen. broni K. Sosnkowskiego, Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej, Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. W. Sikorskiego w Londynie / Fundacja Ośrodka Karta, Stadsarchief Roeselare, Stadsarchief Breda, Heemkring Molenheide, Photography Archive Fortepan; prywatnych zbiorów Karoliny Maczek-Skillen, Gilles'a Lapersa, Adama Kurusa, Piotra Sadowskiego, Grzegorza Grześkowiaka; fotografie wykonane przez Aleksandrę Korol-Chudy, Krzysztofa Łojkę i Theo Borghstijna; rysunki Jerzego Ozgi; mapę szlaku bojowego 1. Dywizji Pancernej, pochodzącą z infografiki „1. Dywizja Pancerna” przygotowanej przez OBEN IPN we Wrocławiu.

W drugim dniu Festiwalu Historycznego KlioFest w Zagrzebiu, gdzie Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie pokazał wystawę o gen. Stanisławie Maczku mówiono o wspólnej historii. W wydarzeniu uczestniczyła m.in. Weronika Staniec-Porczyk - I radca Ambasady RP w Zagrzebiu.

Zaprezentowano wykłady dr. hab. Dariusza Iwaneczko, dyrektora IPN w Rzeszowie i dr. Mirosława Surdeja historyka z Oddziałowego Biura Badań Historycznych rzeszowskiego IPN, poświęcone gen. Stanisławowi Maczkowi.

Odbyła się również promocja książki dr. Mateusza Sokulskiego „Polska w polityce Jugosławii w latach 1968-1981” wydana w 2024 r. przez Wydawnictwo IPN.

Publikacja przedstawia panoramę kontaktów Belgradu i Warszawy w latach 1968-1981 na tle m.in. procesu odprężeniowego w Europie, kryzysów społeczno-politycznych w bloku wschodnim, problematyki niemieckiej, kwestii bezpieczeństwa europejskiego, czy sytuacji wewnętrznej Jugosławii i Polski. Szczególną uwagę poświęcono znaczeniu czynnika sowieckiego w kształtowaniu polityki jugosłowiańskiej wobec PRL.

Dr hab. Dariusz Iwaneczko prezentuje wykład o gen. Stanisławie Maczku w Zagrzebiu – 14 maja 2025. Fot. Marcin Bułała (IPN)

Dr Mirosław Surdej prezentuje wykład o gen. Stanisławie Maczku dowódcy 1. Dywizji Pancernej w Zagrzebiu - 14 maja 2025. Fot. Marcin Bukała (IPN)

Dr. Mateusz Sokulski prezentuje swoją książkę „Polska w polityce Jugosławii w latach 1968-1981” na Festiwalu Historycznym Kliofest w Zagrzebiu, 14 maja 2025. Fot. Marcin Bułafa (IPN)

Dr Mirosław Surdej prezentuje wykład o gen. Stanisławie Maczku dowódcy 1. Dywizji Pancernej w Zagrzebiu - 14 maja 2025. Fot. Marcin Buła (IPN)

Dr. Mateusz Sokulski prezentuje swoją książkę „Polska w polityce Jugosławii w latach 1968-1981” na Festiwalu Historycznym Klio fest w Zagrzebiu, 14 maja 2025. Fot. Marcin Bućko (IPN)

Weronika Staniec - Porczyk - I radca Ambasady RP w Zagrzebiu na Festiwalu Historycznym Kiofest - Zagrzeb, 14 maja 2025. Fot. Marcin Bukala (IPN)

Delegacja z IPN Rzeszów z Weroniką Staniec - Porczyk - I radcą Ambasady RP w Zagrzebiu na Festiwalu Historycznym Klio fest - Zagrzeb, 14 maja 2025. Fot. Marcin Bukala (IPN)

Delegacja z IPN Rzeszów z Weroniką Staniec - Porczyk - I radcą Ambasady RP w Zagrzebiu na Festiwalu Historycznym Kiofest – Zagrzeb, 14 maja 2025. Fot. Marcin Bukala (IPN)

Pliki do pobrania

[Klauzula informacyjna \(docx, 18.62 KB\)](#)

[Broszura Generał Stanisław Maczek w języku chorwackim \(pdf, 364.86 KB\)](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Zagrzeb

Rzeszów

Stanisław Maczek

Wystawa